

# TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 72., 6 luni 32.50 cr., 3 luni 14.75 cr.  
Pentru memorabile pe an 84., 6 luni 42.50, 3 luni 21.  
Pentru strălucitate pe an 120., 6 luni 60., 3 luni 30.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:  
Administrațiunea tipografică arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelariilor 47.  
Correspondențele sînt a se adresa la:  
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelariilor Nr. 47.  
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de care publicare.

## La adresa sinoadelor eparhiale.

Vieța constituțională a bisericii noastre pretinde mari sacrificii dela poporul credincios. Praxa de 14 ani pe terenul constituțional bisericesc ni dă dovadă că sinoadele eparhiale și congresul național bisericesc constau sume enorme, căci ele nu sînt în proporțiune nici cu starea materială a poporului român gr. or. nici cu venitele bisericii noastre. Este deci o lipsă neîncungurabilă ca cei chemați adică deputații sinoadelor eparhiale și deputații congresuali se caute și se afle mijloacele cele mai apte spre încungurarea, sau cel puțin spre micșorarea multelor spese împreunate cu funcțiunea acestor înalte organe bisericesci, căci la din contră dacă nu se va ține cont de starea materială a poporului credincios și nu se vor împuțina spelele numelor corporațiunilor constituționale este temere că spelele sinoadele și congresuale cari și până astăzi ni arată o povară împunătoare vor trebui să se încaseze cu forța pe cale execuțională, ori că vor trebui să se atace capitalele peste tot neînsennate — ale bisericilor noastre.

Nu putem presupune că s'ar afla cineva dintră bucuria vieții noastre constituționale care cu inimă bună și cu conștiință lăscită ar recomanda încasarea speșelor pe cale execuțională, căci urmările procedurii execuționale ar fi numai spre dauna cea mai mare a bisericii noastre, aceasta ar fi „medicina peior morbo”, căci prin ea ușor s'ar pune la întrebare chiar și constituțiunea noastră bisericescă.

Nu încapem îndoială că cel mai simplu mod pentru de a scăpa de speșele cele multe ale sinodalității noastre ar fi stergerea diurnelor și a speșelor de călătorie întocmai ca în sinoadele bisericilor reformate, unde toți deputații conventelor servesc gratuit bisericii. Dar acest sistem nu se poate aplica de ocamdată la noi din

singurul motiv căci partea cea mai mare a inteligenței noastre din care se recrutează deputații, în genere este seracă și nu poate aduce sacrificii material cu scăderea și atacarea propiilor interese, deci este de lipsă a se căuta alte mijloace spre ușurarea sarcinilor poporului credincios.

Spre ajungerea acestui scop, prin care ușor s'ar pută satisface dorințele opiniunii publice ni luăm voie a recomanda un mod practic și acceptabil și adică strămutarea regulamentului privitor la procedura de verificare a membrilor dificaltați.

Praxa de 14 ani n'a dat dovezi îndestuitoare, că verificarea deputaților dificaltați absorbe tot de-auna mult timp în ședințele sinoadele, ceea ce consta o sumă considerabilă. Verificările durează adeseori o săptămână întreagă, și dacă luăm de basa socotelele noastre numai 5 zile de dezbateră publică și presupunem, că la ședințele sinoadele ian parte numai 50 deputați: verificarea constă poporului pe fiecare și 200 fl. pe 5 zile 1000 fl., prin urmare în trei dieșese constă 3000 fl. Dacă mai adaugem acum și verificarea în ședință congresului, la care iau parte cel puțin 75 deputați la 4 fl. se speșează: 1500 fl. Va să dică; verificările alegerilor dificaltate constau poporului nostru în fiecare ciclu de trei ani cel puțin 4500 fl., prin urmare: în patru cicluri ale vieții noastre constituționale bisericesci am perdut cu verificările circa 18,000 fl. adică *optșapăceze mii de florini* numai în capital, dar apoi interesele?

Toate aceste speșe ușor se pot cruța îndată ce se va accepta ideea noastră, ca adică: deputații dificaltați și s'nușe mai verifice prin întregul sinod (congres) în ședința plenară și verificarea definitivă să se concreadă a comisiunii verificătoare, fără ca cesuinea verificării se mai vină la dezbateră în sinod (congres), — avînd această comisiune numai a relațiunea simplă sinodului că

pre respectivul deputat dificaltat l'a verificat, ori nu l'a verificat.

Prin o astfel de simplificare a procedurii de verificare negreșit s'ar cruța mult timp, s'ar micșora speșele, sinoadele ar fi cruțate de dezbaterile iritate personale, și nici pe un moment n'ar fi împedecate în pertractarea cauzelor meritoare.

Temerile, că această comisiune înzestrată cu potestatea sinodului (congres) va abusa cu încrederea și cu potestatea primită, că va servi intereselor de partide, ori că va fi condusă de respecte personale, — prea ușor se pot delătura, și spre acest scop ni se imbie o garanță atât de puternică, carea de multeori nu ni-o poate da nici chiar întreaga corporațiune sinodală. Și adică:

a) să se facă dispozițiunea în regulamentul ca membrii comisiunii verificătoare să se aleagă prin tragerea sortilor dintre deputații legitimați susținîndu-se în cas de lipsă proporțiunea fundamentală de una și două terțialități între preoți și mireni. Membrii comisiunii verificătoare deci n'ar fi efuenați unei sau altei partide, precum aceasta d. e. se întemplă astăzi, unde majoritatea ca partidă își asigură majoritatea sa și în această comisiune.

b) membrii comisiunii se jure pe conștiință și onorabilitatea lor în ședința plenară, publică, că în toate cauzele concrete de verificare vor judeca drept conform prescrișelor statutului organic și instrucțiunilor emise pentru alegere, — că în judecarea cauzelor de verificare nu vor fi condusți nici de ură nici de favorisare, nici de respecte personale ori interese de partidă.

c) deputații dificaltați, precum și alegătorii reclamați să aibă drept a-și apără punctul de mîncare ori în persoană ori prin un deputat sinodal deja verificat și provădūt cu înapotență formală.

Această procedură se observă și în parlamentul Ungariei, și praxa a

dovedit, că aceasta procedură este cu mult mai bună decăt cea de mai înainte, când despre deputații dificaltați decida întregul parlament.

Dar afară de aceasta ni se imbie o altă și negreșit mai bună procedură carea, se bazează pe instituțiunea juriului.

Și după acest sistem membrii comisiunii verificătoare ar fi a se alege prin tragerea sortilor dintre deputații deja legitimați, deșui asemenea ar jura înaintea întregului sinod și în urmă apariții reciproce încă ar fi admisibile, dar compunerea comisiunii carea este chemată a judeca definitiv cazul concret ar diferi de procedura parlamentului Ungariei și adică:

1. Comisiunea verificătoare ar fi să se aleaga prin soarte în număr mai mare d. e. de 18 dintre cari 6 ar fi preoți și 12 mireni.

2. deputatul dificaltat, precum și cercul respectiv electoral are drept de a reiepta din cei 18 membri câte 2 preoți și câte 4 mireni prin urmare s'ar scoate din comisiunea de 18 membri 4 preoți și opt mireni cu totul deci 12 și așa ar rămâne ca judecători în comisiunea verificătoare 6 membri (2 preoți și 4 mireni).

3. ca în numărul judecătorilor să nu fie cu pîreche și să se poată aduce judecata prin vot de majoritate: este de lipsă să se aleagă un președinte definitiv prin întregul sinod, care se conducă pertractarea comisiunii verificătoare. Președintele poate fi alcum și președintele natural al sinodului, ori se poate alege chiar de cei 6 membri ai comisiunii dintre membrii reieptați, ori din sinul lor propriu, dar în cazul din urmă președintele n'ar avè drept de votare fiindcă fără densul mai sînt 5 membri cari pot aduce sentența cu vot de majoritate.

4. în cas, dacă deputatul dificaltat ori alegătorii reclamați, ori ambele părți n'ar face întrebuintă de dreptul lor de reieptare: atunci ex officio ar fi de a se scoate prin soarte

## FOIȚA.

### Înmormîntarea

### Baronului Georghiu Hurmuzachi

„Fundator și President al „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina”, allegat la senatul imperial vienez, proprietar mare etc. etc.”

(încheiere)

După aceste roști Secretariul „Societății literare”, profesorul Ioan I. Bumbac următoarea cuvîntare:

„Fraților, surorilor, amicilor și voi toți ceialții prea onorați stimători prezenți ai repausatului!

Chiar în acest moment ați auzit laudele și meritele cele mari și multe ale prea nobilului repausat, — le ați auzit rostindu-le înșirîndu-le, și iluștrîndu-le din partea mamei biserici prin rostul viu și eloquent al unui apostol și ministru al altariului, —

a'ți auzit binecuvîntarea dată activității rebusatului nostru frate, — a'ți vîdūt canuna de laude cu care s'a încoronat ea!

Acum Fraților, vine se vorbească prin mine „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina”, carea a perdut în repausatul pe nobilul său fundatoriu și președinte!

Dar după cele dișe și recunoscut de căra mamei biserici prin rostul viu și eloquent al unui apostol și ministru al altariului, — ce mi-a mai ramas de diș? — Puțin! foarte puțin. Și apoi chiar dacă ar mai fi și ramas puterea și eu oare să le descriu după adevărata lor valoare? O nu! Spre aceasta sînt prea mic și prea slab. Însă nici nu mai este de trebuință a mai descrie și înșira meritele cele multe și neprețuite ale nobilului repausat, căci ele s'au cunoscut și recunoscut de toți, până chiar și de însuși Maiestatea Sa, prea bunul nostru împărat. Martur este întreaga Bucovina, care plînge! Martur însă și prea înalta împărăție Habsburgică, care, rămînd credincioasă datinei

Habsburgilor, — a știut prețui atât prea nobila descendență a Hurmuzachiilor consăngeni cu iluștri Movileșci cât și vîrștile și meritele lor cetățenesc-patriotice din trecut și prezent!

Ferice de acel, popor carele are astfel de fii ca frații Hurmuzachi, ce au fost o întreagă „pleiadă de lușferi” pentru țeara noastră, — și ast-fel de Capi, — astfel de monarhi în fruntea sa, cum sînt glorioșii Habsburgi!

În acest moment dar de despărțire, în acest moment, când prea nobilul repausat se retrage din activitate la locul de repaus, nu mi rămîne mie alta de diș, de cât se exprim cu ce ochi și cu ce simțiminte priveșce această despărțire și nespusă pierdere aducă intristată „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina” — cea mai iubită și mai căutăată fiică a prea nobilului repausat! Îmi mai rămîne numai se spun: de! crede ea de acum înainte pre neuitatul său fundator și președinte „de mort s'au ba?”!

Și adresîndume direct la tine prea nobila repausate, la tine părinte Gheorghie Hurmuzachi: — Îți declar: „Cumcă mult iubita ta fiică „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina” — nu crede, nu poate crede că ai murit! Tu te ai retras numai din activitate la locul de repaus, obosit fiind de atîta osteneală, — rezultat firesc al unei activități neadormite! Te-ai retras numai spre a te convinge, — de independența activitate și procedură a mult iubitei tale fiice, — încăt te-a înțeles, te-a priceput ea și până la ce maturitate a ajuns! Aceste sînt de aji înainte privirile și simțimintele fiicei tale, — aceasta-i ea de aji înainte credința „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina.” Și acum fraților, dați-mi încă voia să vă arăt, cumcă aceasta este în adevăr și credința poporului nostru român — să vă dovedesc, că părintele nostru Georghiu Hurmuzachi n'a murit și nici nu va muri vre-o dată!

Și aceasta, fraților, nu mi cade greu, pentru că poporul nostru român



din comisiune: 4. preoți și 8 mireni, încât ca judecători să rămână numai 2 preoți și 4 mireni, cărora li se dă un președinte de al șeptelea precum se duse mai sus, „ori că președintele ales dintre cei 6 n'ar avea drept de votare.

5. reieptarea și constituirea ar trebui să se efectuească de nou în anul comisiei de 18 la fiecare cas de verificare.

Tot aceasta procedură s'ar putea observa și la congres, cu singura modificare, că având în aceasta comisiune să fie reprezentate trei diecese: numărul comisiei alese prin tragerea sorților (s'ar urca la 27 și adică: 9. preoți (câte 3 din toată diecesa) și 18 mireni. Din ambele părți s'ar reiepta câte 3 preoți (la oaltă 6) și câte 6 mireni (la oaltă 12.) și ar rămâne ca judecători în comisiune: 3 preoți și 6 mireni.

Dar în urmă noi credem, că precum în alte comisiuni, așa și în comisiunea verificătoare nu este chiar lipsă necunoscibilitatea de a se observa cu toată serupulositatea aceasta terfialitate între preoți și mireni.

Aceste idei, realizate și precitate în regulamentul credem că ar fi practice și salutare, prin ce negreșit mult s'ar micșora sarcina pe care o poartă credințioșii și sinoadele noastre încă ar putea lucra cu mai mult succes ca până acum. Ar fi însă de lipsă, ca îndată la început fie care sinod să esmită o comisiune spre elaborarea procedurii de verificare și acceptându-se propunerea: alegerea dificultată s'ar putea dejuce după noul sistem, și dacă nu: atunci și va aduce în viitor fructele sale cele bune. \*)

Mich Besanu.

## Revista politică.

Sibiu, în 2 Aprilie

De done zile în diverse variațiuni diarele ne aduc sciri de conferențele ministeriale comune pentru scopul de a statori definitiv proiectul creditului extraordinar. După scirile acelor diare negreșit se vor întruni mâne delegațiunile. Mărima sumei care o va cere guvernul central încă nu se scie pozitiv. Împregiurarea inse că se

\*) Apeșim intenținea cea bună a dlui autor, însă experiența ne-a învățat, că unde lipsește bunavoința purcedătoare din principiile eterne ale moralității, cele mai bune regulamente se fac iluzorii. Părerea noastră ar fi, că preste tot lucrările sinodale s'ar putea scurta, dacă membri corpațiunilor bisericesci, fără a spori multă vorbă zadarnică, se vor jine strins de aședămintele bisericii noastre. Am dorii însă ca aceste vin la sinoade și la congrese să le și cunoască. Red.

poartă grige de pe acum de speșele de pe anul întreg deschide calea la presupunerile cele mai potențate, cari probabil că de realitate nu vor fi tocmai departe.

„Budap. Corr.“ are deja sciri despre unele detaiuri, cari au premers conferențelor. Tot dintrînsa aflăm că conferențele se țin sub președinția împăratului și că se pune în perspectivă altă sesiune de delegațiuni în Noemvrie sau pe la mijlocul lui Octomvrie, care fiind ordinară se va intri în Budapesta. Precum se vede ministrul de reșbioi are încă în decursul anului se mai facă propuneri reprezentanților monarchiei, propuneri, în urma cărora să se voteze milioane după milioane. Dacă toate aceste vor fi numai pentru Crivoscia și Erțegovina, apoi putem dice, că scumpe țeri are monarhia la meadă și.

„Provinzial-Korrespondenz“ șiari semioficial din Berlin face senzațiune cu un articlu despre graba cancelarului cu punerea în lucrare a reformelor. Principele Bismarck, dice o foșie vieneză, scie că amânarea de un an poate avè drept urmare amânarea definitivă a reformelor sale. Descoperirea aceasta misterioasă nu este tocmai plină de mângăiere, pentru că dintrînsa s'ar vedea, că anul 1883 nu va avè timp de lucruri reformătoare.

## Proiect de regulament pentru afacerile consistoriului metropolitan al bis. gr. or. române din Ungaria și Transilvania.

elaborat de I. Cav. de Pușcariu, deputat congresual.

(Urmare.)

### VI. Capitul.

Despre recerintele și mijloacele pentru susținerea consistoriului metropolitan și a oficiilor ajutatoare.

§. 66. Pentru susținerea și reprezentarea cu demnitate a preșidului metropolitan se dă metropolitanului pe lângă beneficiile ce le trage el ca arhiepiscop încă un pașal de . . . fl. pe an din cassa metropolitană în rate lunare anticipative cu indatorire de a suporta din aceasta și speșele cancelariei sale presidiale și plata secretariului său presidial.

§. 67. Fie-care din acei trei referenți permanenți, adică ai senatului bisericesc scolar și epitropesc primesc câte o retribuțiune fixă anuală în rate lunare anticipative, și anume cel bisericesc 1800 fl., cel scolar 1600 fl., cel epitropesc 1400 fl., dinpreună cu

un relut pentru cuartir de 10%, — și quinquerarie de 10%.

§. 68. Ceilalți asessori onorari și suplenți, fiscalul și def-nisorul matrimonial, când iau parte la ședințele consistoriale, dacă sînt din loc primesc o taxă de prezență à 2 fl. eară dacă sînt chemați din afară li se respaltesc pensariile de călătorie cu classa II pe calea ferată sau 50 cr. vectura pe mil și câte 4 fl. diurn pe di.

Medicul și tehnicul primesc onorare pentru operele lor amăsurat liquidări consistoriale.

§. 69. Secretarul consistorial tot deodată și în calitate de director al cancelariei consistoriale primesc un salariu anual de 1200 fl., Exhibitorul 600 fl., Expeditorul 700 fl., Arhivarul 800 fl., Controlorul casei 900 fl., Cassariul și exactorul câte 1000 fl., un cancelist cu 500 fl., altul cu 400 fl., doi practicanți cu câte 300 fl. adjuți și doi servitori de cancelarie cu câte 250 fl., la toți 10%, din salariu ca adaos pentru cuartir, — precum și quinquerarie de 10%.

Toate acestea se plătesc în rate lunare anticipative, eară taxele și diurnele de călătorie decursiv după liquidare.

§. 70. Pentru procurarea materialelor de cancelarie, ce sînt supuse mistuirei, precum sînt lemnele, lumina, papirus etc. se dă la mâna directorului de cancelarie o sumă pașală, pe lîngă darea de socoteală, eară recușitele inventariale se procură amăsurat preliminarilor, și se plătesc toate din bugetul consistorial.

§. 71. Afară de speșele exactoratului, ce se acoperă din o percentualitate proporționată a fondurilor, ce stau sub reșbiunea lui, toate celelalte recerinte specificate în acest capitlu se plătesc din cassa metropolitană pe baza assignațiunilor senatului epitropesc și între marginile bugetului votat de congres.

§. 72. Toate recerintele pecuniare ale consistoriului metropolitan și a oficiilor ajutatoare se acoperă din fondul general metropolitan, sau din fondurile speciale menite pentru acea, precum va fi fondul consistorial, fondul matrimonial, fondul de pensine etc. pe cât adică vor fi acestea indatorite a contribui cu vre o percentualitate. Eară încât bugetul nu se va acoperi din acestea toate, restul se va arunca în sarcina eparchielor, cari le va vota prin sinoadele eparchielor în bugetul lor sub rubrica: Ajutoare pentru trebuințele metropolitane.

### Partea a II-a.

Despre ordinea afacerilor la consistoriul metropolitan.

§. 73. Dispozițiunile în privința ordinii și a modului de pertractare al afacerilor consistoriale se referă la oficiul de exhibițiune, la referate, la ședințe, la expeditură și la archiv.

### VII. Capitul.

Oficiul de exhibițiune.

§. 74. Consistoriul metropolitan are pentru fie-care senat deosebite protocoale de exhibițiune, și anume pentru senatul bisericesc, altul pentru cel scolar, altul pentru cel epitropesc și în fine unul pentru cel plenariu sau mixt.

§. 75. Protocolul exhibitorilor se prevede cu datul zilei, și cuprinde următoarele rubrici: numărul curent și numele referentului (cu litera inițială), partida sau oficiul dela care a încurs actul cu numărul și datul acestuia, — cuprinsul pe scurt al obiectului, numărul conex al ante actului, datul rezolvirei, signatura registreturii.

§. 76. Protocolul are să stea deschis în zilele de lucru dela 9 până la 12 oare înainte, și dela 3 până la 5 oare după amăzi; eară în dumineci și serbători numai înainte de amăzi dela 11 până la 12 oare.

§. 77. Ori și cine are drept de a preda cererile și arătările sale îndreptate în scris către consistoriul metropolitan de-a dreptul la protocolul exhibitorilor în oarele prescrie, și protocolistul e datoriu la cererea respectivului se dea o blanquetă de exhibițiune cu însemnarea numărului sub care s'a împrotocolat.

§. 78. Toate piesele îndreptate către consistoriul metropolitan, ce soșesc pe postă sau de-a dreptul dela vre-un oficiu local sigilate le primesc directorul cancelariei sau substitutul său pre lîngă adevărire în jurnalul de predate.

Directorul sau substitutul său le deschide înaintea protocolistului exhibitor, tîind cuverta fără vătămarea sigilului, și predă actele protocolistului spre exhibițiune în respectivul protocol, eară cuverta le păstrează trei luni de zile într-un dulap întocmit spre acea.

§. 79. Dacă vre-n altare act soșesc la adresa metropolitanului și se ține de afacerile sale presidiale, îl predă secretariului său presidial spre al induce în protocol presidial de exhibițiune, — eară dacă se ține de competența consistoriului metropolitan, îl predă directorului cancelariei consistoriale spre exhibițiune în respectivul resort.

§. 80. În privința pieselor împovărate cu bani, cu papire de valoare sau alte asemenea obiecte de preț se observează următoarele:

a) De regulă ori ce bani, hîrtii de valoare sau asemenea obiecte de

crede în nemurirea fie-cărui român la loc, — fie-cărui om de omenie, — și pentru aceasta nici nu dice despre un atare, c'a murit, ci numai că a repausat adică s'a retras din activitate la locul de repaus, iară scriul sau racla pentru repaus o numesc el sălaș, și groapa locaș! negândind nici măcar un singur moment, cumcă repausatul ar fi mort, ci considerîndu-l de viu și pregătindu-l sălaș și o locuință. — Adică: în tocmă cum crede și marele popor german, însă numai despre „un singur“ bărbat al său — despre împăratul „Frideric Barbarossa“.

Și oare de unde se via această credință a poporului nostru?

Din închipuirea ce-o are el despre Dumeșdăire, despre relațiunea sa către ea și despre sine însuși ca unul ce este zidit după chipul și asemănarea lui Dumeșdăire.

Estă ce dice el în una din rugăciunile sale: „... Dătătorule de viață, vină și te sălășuiesc întru noi! ... Va se dice el se socote de un ce, în carele poate să locuească chiar înșai Dumeșdăirea cea fără început

și sfârșit, — se socote și pe sine fără sfârșit absolut, eară încetarea din viață: e simplă și firească retragere la locul de repaus după activitate ostentivă. Și în-adevăr, de s'ar fi perdit toate doctrinele bisericesci despre nemurirea sufletului, de s'ar fi perdit întregul glosariu al limbii noastre, și de ar fi ramas numai singur cuvîntul „repaus“ în înfeșul de astă-zi, aplicat la fenomenul încetării din viață aceasta, noi am trebui din el singur se conchidem, cum că poporul român a creștut în nemurirea sufletului, ba până și în cea a trupului!

Și tot din această vedere, cumcă și dizele laureatului Rege al poșii române, — ale lui Y. Alexandri în minutul său poem epic, numit „Sentinela română“, — videm cumcă respingerea cu indignațiune a ideii de moarte nu este numai o simplă exaltațiune poetică, ci că călărețul român a fost deplin îndreptățit ai răspunde voluntar îngrîștat de soartea lui:

„Eu să mor!

Eu! nici o dată!

Vi-o lume încruntată,

Viă valuri mari de foc, . . .

Nici că m'or clinti din loc!

Tot cei verde s'a uscat!

Riurile vor seca,

Și pustiu tot meru!

S'a lăși împregiurul meu!

Dar eu vecinic în picloare

Pintre valuri arștătoare,

Pintre ordoale avare, . . .

Moină lupta lupta-voiu foarto

Făr a fi atins de moarte,

Caci român sum în putere

Și român'u veci nu pere!

Așa crede poporul nostru român!

Și pe aceasta basată nici „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina“ nu voșese să creadă, cumcă un Gheorghiu Hurmuzachi, fundatorul și părintele ei a murit, sau c'ar putea pentru ea se moară vre-o dată! Nu, el n'a murit, ci obosit de atâta activitate neadormită, s'a retras numai la locul de repaus, îndemnându-ne de acolo cu multele esemple ce ni lea lasat drept îndreptari în felurile întreprinderii naționale, culturale și patriotice, și accep-

tînd dela noi îngrigirea și iubirea fiicei sale: a „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina“ — cu aceiași sinceritate și abnegațiune cu carea a iubit-o și el atît pre ea cât și pre noi!\*

Dar poate fraților se fim îngrigii de sufletul lui și de responsul, ce'l va da acesta pre dreptul judecătoriu când li va cere seama despre activitatea desvoltată pe această lume?

Nu! Nici de aceasta se nu ne îngrigim! Căci laureatul Rege al poșii române a stors cerul prin divinațiune și acest cerul. Nu v'îngrigii, căci repausatul Gheorghiu Hurmuzachi va răspunde cu cugeț curăț și linișcit, va răspunde dimpreună cu frații săi: cu marele Constantin, cu preda eruditul Eudoxiu și cu divinul Alecu, — va răspunde dimpreună cu întreaga gîntă latină:

„Doamne în lumă cât am stat

Pre tine te-am reprezentat“.

căci tu și numai tu esci isvorul adevărului, al dreptății, al bunului și al



preț, ce sînt a sî se trimitte consistoriului metropolitan, trebuie adreseate pe postă sau predate de-a dreptul la cassa metropolitană — făcîndu-se totdeodată arătare în scris și cătră consistoriu.

Cassa metropolitană le primese pe lîngă adevărită totdeodată a cassariului și controlorului, și le trece — dacă are previa assignațiune — în respectivul jurnal de percepțiune, eară dacă nu are assignațiune, le induce deocamdată în jurnălu de depozite, și după ce, șesese assignațiunea dela senatul epitropese le scoate din deposit și le petrece în respectivul jurnal de percepțiune.

b) Dacă toate și atari bani, papire de valoare sau alte obiecte prețioase șesese de-a dreptul la consistoriul metropolitan ca acuse la actele trimise pe postă sau dela vre un oficiu local sub cuvertă, directorul cancelariei lasă mai întăiu a se însemna pe cuvertă nedesigilată numărul protocolului de exhibițiune, sub care are a intra, apoi așa o duce la cassa metropolitană, și deschidîndu-o acolo în prezența cassariului și controlorului numără și predă acestora banii, hărtiile de valoare sau prețioasele, — acestea le induce în respectivul jurnal de percepțiune sau de deposit pînd totdeodată clausula de primire pe piesa, cu care a sosit. Pe aceasta așa clausulată o duce directorul cu sine dimpreună cu cuvertă la protocolul de exhibițiune spre ulterioara afacere.

c) Dacă banii sau numitele obiecte de valoare au sosit la adresa metropolitanului, și acesta află, că nu se țin de competiția sa presidială, le predă dimpreună cu actul și cu cuvertă, sub care a fost, directorului spre a urma după prescripțiile punctului precedent.

d) Partidele, ce au se dea bani sau alte obiecte de valoare pentru consistoriul metropolitan sau pentru fondurile, ce stau sub administrațiunea acestuia, le predă de-a dreptul la cassa metropolitană, de unde primese certificarea de primire însemnată de cassariu și controlor, după cum aduce cu sine trebuința, ori pe actul ce are al preda la exhibițiune, ori pe o blanțetă, cu o păstrează la sine.

e) Cu finea fie cărei luni cassa metropolitană și exhibitorul face fie care din partea sa căte un conspect despre banii și obiectele de valoare, și le trimite la referentul epitropese spre revizuire și controlare.

§. 81. Ori ce piesă încursă direct sau indirect la protocolul de exhibițiune se petrece în acesta în ordinea, după care a sosit. — După oara de încheiere nu se poate petrece în protocolul de exhibițiune nice o hărtie. Piesele, ce șesese după încheierea

protocolului de exhibițiune se imprimocoloază în ziua următoare.

§. 82. La exhibițiune protocolistul mai întăiu pune pe actul intrat clausula de prezentare cu ziua luna și anul, apoi sub acestea numărul curent al exhibițiunii; după aceea cercetează cu numără aclele adnămărăndule cu cerusă vîntă și însemnănd pe actul principal numărul căte se află, eară aflănd că lipsece vre una, notează aceasta pe exhibit.

§. 83. Deodată cu protocolarea exhibitului acesta se trece și în Indicele alfabetic ată după numirea partidelor căt și a obiectului. Dacă obiectul acesta a mai curs odată la consistoriu, se însemnănd la locurile indicate numai numărul cel nou al exhibitului, eară dacă obiectul e nou, capătă și indicele alfabetic indicare nouă, și pe piesă se însemnănd novum.

Dacă exhibitul are ante acte, le cere dela registratură, și îl instruează cu acestea, însemnănd pe actul nou numără ante actelor ridicate la acesta, și însemnănd și în protocolul exhibitelor prosimul număr adnex.

§. 84. În privința hărtiilor șesese timbrului protocolist exhibitor are să urmeze după prescripțiile legilor de timbru.

§. 85. După instruirea completă a actului protocolistul îl petrece în terminul referentului respectiv și îl trimite acestuia pe lîngă adevărită de admanare cu punerea datului de primire — și anume actele, ce se țin de senatul bisericesc se predan referentului ordinariu bisericesc, cele ce se țin de senatul scolaru referentului acestuia, cele epitropesci referentului epitropese, eară actele de natură mixtă sau de senatul plenariu, le așterne presidului său în cas de împedecare substitutului său ad hoc, și în lipsa acestuia — secretariului consistorial, cari ori le împarte între cei trei referenți după natura prevalentă a cuprinsului, sau o assignează referentului celui mai puțin ocupat; sau se lasă secretariului se o referese el.

Assignarea aceasta a referentului se induce atăt în termionul lui, căt și la protocolul de exhibițiune.

§. 86. Presidului nu i este ertat a opri la sine nice un act îndreptat cătră consistoriul metropolitan, ci e datoriu al preda respectivului referent în termin de 24 oare.

Dacă acesta nu s'ar întempla protocolist exhibitului are se însemneze aceasta în protocolul de exhibițiune și în conspectul exhibitelor, ce are să l prezenteze la fie care ședință consistorială.

§. 87. După încheierea protocolului de exhibițiune protocolistul îl

subscrie și l prezentează presidului sau substitutului seu designat ad hoc spre revizuire și vidimare, — după aceea l duce eară în cancelarie la locul său fără să l fi lăsat din mână.

§. 88. După resolvierea actului fie aceasta pe calea curentă sau prin ședință, protocolistul induce datul resolvierei pe basa blanțetelor, ce i șesese despre numără resolviți.

§. 89. Protocolistul de exhibițiune e datoriu a face în toată Sămbăta după ameați un conspect în două exemplare blanțetate despre numără, ce se află neresolviți în fie care resort de referată, și un exemplariu îl subșterne presidului, eară altul proxime ședințe ce o țin respectivul senat.

§. 90. La finea anului coalele protocolatorilor de exhibițiune se leagă și se păstrează la locurile destinate.

(Va urma.)

## Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Dela Societatea Academică „România Jună” în Viena ni se trimite spre publicare următoarele:

Viena, 13 Aprilie 1882. Domnule Redactor! În numărul 33 al „Telegrafului român” au apărut o correspondență d'aci cu datul 27 Martie st. n. semnată „Olteanu”

Începutul priveșca societatea academică „România Jună” și balul român.

Societatea crede de datorința sa a da următoare declarațiune, pe care vî rugăm Domnule Redactor, în interesul adevărului a o publica în cel mai de aproape număr al stimatului jurnal, ce l redigiți.

Deși balul român în anul trecut au avut un strălucit succes moral, venitul material au fost mult prea mic, decât să poată asigura victoriului societății cel puțin pentru un an. Spesele pentru un bal în „Musikvereinssale” sînt prea mari pentru noi. — Aceasta a fost rațiunea pentru care a conșlus pe comitetul arangistor, constituit din inițiativa comitetului actual al societății, la ideea, de-a reduce balul în acest an în localul, unde ne obișnuisem a-l da mai nainte — în sala dela „Grand Hotel”. — Aci era garanță, că vom avea rezultat moral și material. Împregurările însă, că această sală în acest an nu a fost disponibilă pentru baluri, a făcut balul nostru, de astă dată, și epirăm, că numai de astă dată, „imposibil” pe lîngă toate „șilnțele”, ce societatea și comitetul și le a dat. Căci e bine constatată, societatea era „decisa” a da bal, și comitetul încă dela începutul activității sale a fost convins de necesitatea lui

și i-a dat o deosebită atenție. O altă sală, afară de cea dela Grand-Hôtel, unde s'ar fi putut aranga balul român fără a-i compromite numele căștigat în decurs de mai mulți ani, de prezent în Viena nu se află. A fost deci mai mult, decât o „nobilită ambție” — s'a lucrat sub impulsul ei. Dacă rezultat n'am avut vina nu e a societății nici a comitetului, care s'a silit a urma premergătorilor și care a fost și e convins că existența societății e condiționată încă în cea mai mare parte de balul român.

Adevăr e că lipsa balului se simte, cu toate aceste însă „România-Jună” are putere de viață și va avea. Ea va există până când onoratul public nu o va lipsi de generosul ei concurs, la care acum mai mult, decât ori-când sîntem avizați și la care apelăm.

Aceste date am voit a le face cunoscute onoratului public, declarînd totodată, că cu Dl „Olteanu” nu vom intra în nici o correspondență.

Mulțămindu-vă pentru ospitalitatea ce și de astă dată ne-ați dat, vî rogăm Domnule Redactor a primi încredințarea deosebite noastre stime și considerațiuni, ce vî păstrăm.

În numele societății.

Emilian Popovici, Eugeniu Zotta,  
vice pres. secretar.

## Varietăți.

\* (Necrolog.) Simeon Balomirianu, fost jude regesc al scaunului Sebeșului, fost deputat în dietele Transilvaniei și Ungariei, Membru fondator al Asociațiunii Transilvanice pentru liter. rom. și cultura popor. rom. în al 74 lea an al vieții sale, în al 38-lea al fericitei căsătorii, după un morț mai îndelungat Marti în 11 Aprilie 1882 st. n. la 6 1/2 oare seară și a dat sufletul în mâinile Creatorului.

Înmormântarea se va face Joi în 13/1 Aprilie 1882 la 3 oare după ameață. Osemintele se vor depune în cripta familiară din cimitirul gr. cat. din Sebeș.

Dat în Sebeș 12 Aprilie 1882 st. n. Zinea Balomirianu, născută Isac socie, Mina maritată Păcurariu, Leontina maritată Roman, fiice, — Leontina Elena Păcurariu nepoată, Aleksandru Roman, profes. Deput. în Budapesta, Dr. Stefan Păcurariu adv. în Sibiu, gineri, Ana Balomirianu, ved. Rasc; Elisabeta Balomirianu, ved. Isac, surori. Dr. Aureliu Isac adv. în Cluj, Dr. Pompiliu Isac senator mag-ur. în Sebeș, nepoți.

\* (Mulțămită publică: Subscrierea primăriei comunale și împlinesce una din cele mai frumoase detorințe exprimată prin aceasta cea mai profundă

Frumosului, și noi ca Români numai pe acesta l'am cultivat! \*)

Dar tu iubite părinte repausat, fondator și președinte al Societății noastre tu te vei mira poate, că nu auși în aceste momente cuvintele, rostul cel viu și eloquent al substitutului tîu devotat causei noastre întocma cu și tine, și carele s'a bucurat prin toată petrecerea ta aici la noi de deliplina ta încredere, iubire și stimă. — Te vei mira poate, că nu auși vocea lui Calinescu! Vei fi acceptănd se auși versul lui Sbera, și încă atăt alți adepți ai cauzelor noastre națio-

nale, cari au compus falanga condusă de tine cu atătă succes, cu care ai căștigat pentru patria noastră, pentru limba și legea noastră — pentru numele român un triumf atăt de frumos, de vâle făcut nemuritor; — te vei mira poate, cum de vin să l'vorbesc eu cel mai tiner și mai debil dintre ei și me vei întreba: „Cum? ei m'au iut, m'au părăsit pe mine și cauza noastră atăt de iute” — apoi află iubite Părinte, că ei petrunși de grăufătea momentului, conșcivi de marea lor detorie, ce o au față de iubita ta fiică, — de „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina,” s'au înțepenit în postul părăsit de Tine, s'au prefăcut în stânci mute dar formidabile în giurul temeliei instituțiului național al patriei noastre, pentru ca se nu pată nici o scădere! — Nu iubite Părinte, nici ei, nici alții, nici nime dintre noi, cari purtăm numele de român și în care bate încă o inimă românească, nu te va uita, nu te va putea uita nici o dată!

Pausează deci în pace și linese, ear' terana fiței ușoră!

Cu aceasta se încheară cîeremoniile la mormînt. Dar' și reînțoarea dela mormînt o seu preface Înalț P. S. S. Părintele Archiepiscop și Metropolitan în un act de deosebită Stimă și Recunoștință cătră prea nobilul Repausat: „întorcîndu-se ce excepționalmente dimpreună cu toți ceia-lalți preoți pontificanți, în ornate” până la sânta Catedrală, cu deosebire numai că nu mai mult pe jos, ca cătră mormînt, ci în trăsuri.

Români!

Ast feliu înmormîntară Bucovinenii pre Baronul George Hurmuzachi!

Însă memoria lui și a celorlalți frați repausați, tot așa de merițiți, ca și el, cum s'ar pute oare onora și perpetua mai potrivit de cătră „Români bucovineni” de cătră „toți Români” în genere?

Fără îndoială că prin imitarea nobililor exemple, ce ni li au dat prin toată vieță lor, dar apoi, după modesta părere a subscrisiei Redac-

țiuni și prin ceva mai concret, prin un „Monument demn de meritele lor și de Româniea recunoscătoare” prin o fundatiune intitulată.

„Fundatiunea Hurmuzachenilor.”

Spre acest scop deschide Redacțiunea „Aurorii române” o listă de contribuire, făcînd însă și modestul început cu 10 fl. v. a. și adresănd Românilor următorii.

Apel

„Frați Români din patru unghiri!” Eată timpul ați sosit, Unde Meritul, Virtutea, ....

Prețind „Dreptul cuvent!” Grăbiți deci a arătare

Lumei și lui Dumnezeu, „Cumcă le scriți și stimate, Faceți „Fapt” proiectul meu! Redacțiunea „Aurorii Române.”

\*) Aici trebuie să facem cunoscut prea onorabilor nostri cetitori, cumcă pasagiul reumează mai de parte, — cumcă încheierea curentării acestuia nu s'a putut finea la mormînt în forma dată aici, adecă cum era plătuită de cătră orator, ci „mai scurată și modificată” fiindu-că Preacuviosia Sa Părintele Archimandrit Miron M. Calinescu se vedu silit a vorbi, deși declară în „sînul Comitetului, cumcă nu va vorbi în nici un cas și deși nu înscăinase de feliu pre orator despre schimbarea programei în cestuine.



multimire și recunoștință în numele nenorocitelor familii prin incendiu întâmplat la 22 Martie a. e. pentru grabnicul ajutoriu primit și distribuit prin înflința și stăruința Domnului Pretor cer. Ilariu Muciu precum și a Domnilor Notari și primari din acest cerc, și anume:

I. Dela particularii din comuna Cacova 33 fl. v. a.

Dela particularii din Săliște și Orlat sau împărțit prin Domnul Pretor cerc. la fața locului nenorocitiilor 150 ferdele de cucuzur și grâu precum și haine, fasole, cartofi și în bani gata 88 fl 34 cr. v. austr.

Săcel 10 Aprilie 1882. Bucur Respop, N. Platoș, jude. notariu.

(Nenorocire) În Năsăud a cădăt un morar când voia să abată apa dela roatele morei, în canal și a ajuns sub roate. Pe sub roata primă s'a străcurat norocos, dar roata a doua s'a oprit pe dînsul și sirmanul muria dacă nu alergau la moment nise oameni ca să-l scape. Nenorocitul, care e tată a 6 copii, e vătămat greu la brațul și la piciorul stîng.

(Circus Kremser) Reprezentatiunile în circus se vor începe aici în Sibiu astăzi.

(Fo) În Ocna de lîngă Sibiu s'a escat Marța trecută după am. între oarele 1 și 2 din neprecauțiune un foc, care ajutorat fiind de un vînt aprig au prefăcut în cenuse 25—28 case. Localizarea focului a fost imposibilă. Au ars și trei capete de vite.

(Fo) În Cluj a ars la 10 Aprilie n. într'o strada (Kajanto) două case și două șuri. Au perit și unele capete de vite. În aceeași zi a ars și în Kézdi-Vásárhely. — Incenduriile cum se vede sînt la ordinea zilei.

Îndreptare. În coreșpundența din Săliște publicată în nr. trecut din eroare se făice: „Romuniunea sodalilor”; nomenclatura ca adeverată a rominilor din esteste cine: „Romuniunea meseriașilor”.

Colectă.

Pentru cei arși în Săcel au intrat la Redacțiunea acestei fi dela:

(Continuare din Nr. 85.)

N. P. P. 50 cr., R. B. 50 cr., Dr. Ioan Pop 1 fl., Lud. Binder 1 fl., C. Bugarski 1 fl., Bas. Harza 1 fl., L. Hania 1 fl., D. Cristian 1 fl., Dr. Pacurar 2 fl., Atanasiu Bechinț 1 fl., Moise Lazar 1 fl., I. de Preda 1 fl., Grigorie Mateu 2 fl., I. Keil 1 fl., Dr. I. Borcia 2 fl., I. Bologa 2 fl., Dr. Răucuciu 1 fl., Eugen Brote 1 fl.

Bursa de Viena și Pesta Din 13 Aprilie 1882.

Table with 3 columns: Item, Viena, B-pesta. Includes entries like Renta de aur, Obligatiuni de stat, Datorie de stat, etc.

Nr. 44. [52] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohiei de clasa a III-a Murăș-Chefeș, protopresbiteratul Turdeii, se scrie concurs cu termenul până în 23 Aprilie a. c. v.

Redactor răspundător Nicolau Cristea.

Emolumentele sînt Stola usuată a epitafrului. Porțiunea canonică 22 jugere, aratori și fanaț.

Casa parochială lipsește, preotului locuință i se va închiria până când comuna bis. va reedifica casa proprie.

Dela 50 familii câte una litră cucuzur cu grăunț. Și tot dela acele 50 familii câte o qi de lucru cu intertențiunea preotului.

Doritorii de a ocupa această parochie au de a și substerne petițiunile lor în sensul „Statutului Organic” instruite, la subscrierul până la termenul suprapus în aceeași qi se va săvârși și alegerea.

Agărbiciu, 19 Martie 1882. În conțelegere cu comitetul parochial:

Simeon Pop Moldovan m. p., protopresbiter.

Numai odată se oferă o ocașine așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinșă și Elveția. Conșecința a fost omigrarea lucrătorii în masă, care a periclitat existența fabricilor, și fabrica reprezentată de noi, care o cea distinsă și cea mai însemnată fabrică de orologe, a închis de o cam dată fabrica sa, lucrând înșă nu pe noi cu vîndarea fabricatorilor sale. Aceste așa numitele orologe-de-buzinarin-Washington sînt cele mai bune de pe lume, sînt foarte elegante gravitate și înfrumusețate și lucrăte după sistemul american.

Toate orologele sînt repassate (examinate) pe secundă și garantate pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin aceasta în public, că sîntem gata să reprimim și schimba fie-care orologiu, ce nu convînce 1000 remontoare de buzinarin fără chieie de întors la toartă, cu manșeta de cristal, regulate cu acuratțe ordinară—pe secundă; afară de aceasta, scrie prin electro-galvanism nou, din preună cu lanț și medalion etc., prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unml.

1000 așoare esemplare de lucis din argint, pe 15 rubinuri cu cadranuri în email, arătorii de secunde, etichetă lașă de cristal, mai înainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unml, toate repassate pe secundă.

1000 orologe-cilindre înfrumusețate în capsula de nichel argint, cu sicietă lașă de cristal pe 8 rubinuri foarte din repassate, dinpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai înainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unml.

1000 orologe ancore de argint veritabil de 13 loji, probat de oficiu monctarier de r. pe 15 rubinuri, afară de aceasta arătorii prin electrostat, foarte din regulate. Orolozele au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unml.

1000 orologe remontoire-Washington de bu zărin din argint greș și veritabil de 13 loji probat la oficiu c. r. de punciare, ne lîngă ga ranție severă repassate pe secundă, cu mecanism de nichel așa încît orologiu aceste n'au nici de nichel așa încît reparatură. Orolozele aceste au costat mai înainte fl. 40 și astăzi se capetă cu prețul fabulos de eștin numai cu fl. 20. Afară de aceasta lîngă fie-care orologiu este să grăunț un lanț, medalion și cutie de catifea.

1000 orologe pentru doamne de aur veritabil de 10 rubinuri, mai înainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 oblige remontoire de aur veritabil pentru doamni sau doamne, mai înainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 orologe de părete cu înecădratură de email cel mai fin și cu mecanism de snat, mai înainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unml repassat.

650 orologe deșteptătoare cu aparat de larmă, foarte din regulate, aplicabile și ca orologue pe masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai fl. 1.00.

650 pendule cu lucrul foarte fin de sculptură în căsușii înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a opta qi, regulate fin, pe secundă, foarte frumoase și imposibile de a copia un astfel de orologiu și în 20 de ani mai are preț îndobășă nu lipsească astfel de orologiu din orice familie, care cu sumă pentru că astfel de pișă de cabinet este decor în fie-care cabinet. Orolozele aceste costă mai înainte fl. 25, acum numai fabulosul preț excepțional de eștin de fl. 15.75 unml.

Comandant cîine-va orologue pendule are să adănge și o arună.

Adresa:

Desfacere de orologe

Fabricie de orologe Fromm. Viena Rothenturmstrasse Nr. 9, Parterre.

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSILVANIA” în Sibiu.

Comptul încheiat al secțiunii I-o pro 1881.

Table with 2 columns: Venituri and Eșiri. Includes entries like Fondul de premii din anul 1881, Premii după detragerea stornilor, etc.

Comptul încheiat al secțiunii II-o pro 1881.

Table with 2 columns: Venituri and Eșiri. Includes entries like Fondul de premii din anul 1880, Transportul premiilor, etc.

Bilanț în 31 Decembre 1881.

Table with 2 columns: Active and Passive. Includes entries like Obligatiuni decontate, 28,000 renta în bancnote, etc.

Wilhelm Bruckner m. p.

Dr. A. Brote m. p.

Conturile de sus și bilanțul sau aflat în consonanță cu registrele respective. Sibiu, în 20 Martie 1882.

Josef Schuster m. p., consilier de fin. în pensuine.

Comitetul de reviuine:

Georg Mike m. p., director la direcțiunea fin.

Dr. Ioan Nemes m. p., avocat.

Editura și tipariul tipografiei archidiecezane.